

Πνευμονία: Μια σοβαρή και υποεκτιμημένη νόσος (vid)

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Η πνευμονία, μια απειλητική για τη ζωή αναπνευστική λοίμωξη, αποτελεί μια από τις κυριότερες αιτίες θανάτου σε ολόκληρο τον κόσμο. Πρόκειται για την πιο συνηθισμένη κλινική εικόνα της πνευμονιοκοκκικής νόσου μεταξύ των ενηλίκων, και την κυριότερη αιτία θανάτου σε παιδιά έως 5 ετών.

Παγκοσμίως, η πνευμονία επιβαρύνει οικονομικά τις οικογένειες, τις τοπικές κοινωνίες και τις κυβερνήσεις. Στην Ευρώπη υπολογίζεται ότι το συνολικό κόστος ανέρχεται σε 10,1 δις ευρώ ετησίως.

Αίτια

Τα κυριότερα αίτια της πνευμονίας είναι τα βακτήρια, οι ιοί ή οι μύκητες.

- **Βακτήρια:** Το συνηθέστερο βακτηριακό αίτιο της πνευμονίας είναι ο στρεπτόκοκκος *Streptococcus pneumoniae*, επίσης γνωστός ως πνευμονιόκοκκος. Ο *S. pneumoniae* αποτελεί μείζον αίτιο ασθένειας και θανάτου σε παιδιά και ενήλικες παγκοσμίως. Άλλα βακτήρια που μπορεί να προκαλέσουν πνευμονία είναι

ο *Staphylococcus aureus* (ή «χρυσίζων σταφυλόκοκκος») αλλά και τα βακτήρια *Klebsiella pneumoniae*, *Legionella pneumophila*, *Mycoplasma pneumoniae* και αιμόφιλος της ινφλουέντζας τύπου β (*Haemophilus influenzae* τύπου b, Hib).

- **Ιοί:** Η πνευμονία μπορεί επίσης να οφείλεται σε αναπνευστικούς ιούς, όπως μεταξύ άλλων οι ιοί της γρίπης, ο αδενοϊός και ο αναπνευστικός συγκυτιακός ιός (RSV).
- **Μύκητες:** Στα βρέφη που έχουν μολυνθεί με τον ιό HIV, ο μύκητας *Pneumocystis jirovecii* αποτελεί ένα από τα συνηθέστερα αίτια της πνευμονίας.

Τύποι Πνευμονίας

- **Πνευμονία της κοινότητας (ΠΚ):** Η ΠΚ, είναι ο συνηθέστερος τύπος πνευμονίας. Η ΠΚ οφείλεται συνήθως σε βακτήρια ή ιούς, ωστόσο το συνηθέστερο βακτηριακό αίτιο είναι ο *Streptococcus pneumoniae*, επίσης γνωστός ως πνευμονιόκοκκος.
 - Η επίπτωση της Πνευμονίας στην Ευρώπη υπολογίζεται στα 3.000.000 περιστατικά ετησίως, η οποία αντιστοιχεί σε πάνω από 8.000 περιστατικά ημερησίως.
 - Στην Ευρώπη η Πνευμονία είναι το συχνότερο αίτιο θανάτου από λοίμωξη.
 - Μεταξύ των ασθενών που νοσηλεύονται με ΠΚ, οι επιπλοκές περιλαμβάνουν τα οξέα στεφανιαία σύνδρομα, την καρδιακή ανεπάρκεια και την αναπνευστική ανεπάρκεια.
 - Το ποσοστό θνησιμότητας των ενηλίκων για αυτή την ασθένεια κυμαίνεται κατά μέσο όρο στο 10% έως 20% και μπορεί να υπερβαίνει το 50% στις ομάδες υψηλού κινδύνου παγκοσμίως.
- **Πνευμονία σχετιζόμενη με χώρους παροχής φροντίδας υγείας (HCAP):** Αυτή η πνευμονία προσβάλλει άτομα που βρίσκονται σε χώρους παροχής φροντίδας υγείας εκτός νοσοκομείων, όπως γηροκομεία και ιδρύματα, κέντρα αιμοκάθαρσης και εξωτερικά ιατρεία.
- **Ενδονοσοκομειακή πνευμονία (HAP):** Η ενδονοσοκομειακή πνευμονία αφορά συγκεκριμένα ασθενείς που νοσηλεύονται σε νοσοκομείο για άλλο αίτιο.
- **Πνευμονία από εισρόφηση:** Οφείλεται στην είσοδο τροφής, υγρών, ή σιέλου μέσα στους πνεύμονες.

Μετάδοση

Τα άτομα που είναι φορείς ιών που προκαλούν πνευμονία ή του βακτηρίου *S. pneumoniae* στη ρινική κοιλότητα και στο φάρυγγά τους (ρινοφάρυγγα) μπορούν δυνητικά να μολύνουν άλλους μέσω αερομεταφερόμενων σωματιδίων, όπως αυτά που μεταφέρονται με το φτέρνισμα ή το βήχα. Αξίζει να σημειωθεί ότι δεν ασθενούν όλα τα άτομα που είναι φορείς βακτηρίων.

Παράγοντες κινδύνου

Η ηλικία αποτελεί τον σημαντικότερο παράγοντα κινδύνου. Με το πέρασμα της και κυρίως μετά τα 50 έτη, το ανοσοποιητικό σύστημα των ανθρώπων καθίσταται ολοένα και λιγότερο ικανό να τους προστατεύει από πιθανές ασθένειες. Επιπρόσθετοι παράγοντες που αυξάνουν τον κίνδυνο νόσησης είναι ο διαβήτης, το άσθμα, η χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια (ΧΑΠ), το κάπνισμα, ο αλκοολισμός, το κατασταλμένο ανοσοποιητικό σύστημα και διάφοροι περιβαλλοντικοί παράγοντες.

Συμπτώματα

Τα συμπτώματα της πνευμονίας κυμαίνονται από ήπια έως σοβαρά και μπορεί να ποικίλουν ανάλογα με το αν η πνευμονία είναι βακτηριακής ή ιογενούς αιτιολογίας.

• Συμπτώματα που συσχετίζονται συνήθως με τη βακτηριακή πνευμονία:

- Υπερβολική εφίδρωση
- Υψηλός πυρετός, τρόμος και ρίγη
- Θωρακικό άλγος κατά τις αναπνευστικές κινήσεις ή το βήχα
- Βήχας με φλέγμα που επιμένει ή επιδεινώνεται
- Χείλια και νύχια που εμφανίζουν κυάνωση λόγω έλλειψης οξυγόνου στο αίμα

• Άλλα συμπτώματα της πνευμονίας είναι τα εξής:

- Πυρετός
- Ξηρός βήχας
- Κεφαλαλγίες

- Μυαλγία
- Αδυναμία

Διάγνωση

Η πνευμονία μπορεί να διαγνωστεί με διάφορους τρόπους, μεταξύ άλλων η κλινική εξέταση και οι ακτινογραφίες θώρακος και οι εξετάσεις αίματος.

Γρίπη και Πνευμονία

Υπάρχει ένας αναγνωρισμένος συσχετισμός ανάμεσα στην πνευμονιοκοκκική πνευμονία και στη γρίπη, ενώ η γρίπη μπορεί να λειτουργεί ως προδιαθεσικός παράγοντας για την εκδήλωση της πνευμονιοκοκκικής πνευμονίας. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό οι ενήλικες να εμβολιάζονται τόσο κατά της γρίπης όσο και κατά της πνευμονιοκοκκικής νόσου. Πρέπει να σημειωθεί ότι η πνευμονιοκοκκική πνευμονία μπορεί να εκδηλωθεί ανά πάσα στιγμή, ακόμη κι αν δεν έχει προηγηθεί γρίπη.

Θεραπεία

Η θεραπεία πρέπει να ξεκινά αμέσως μετά τη διάγνωση της πνευμονιοκοκκικής πνευμονίας ή όταν υπάρχει ισχυρή υποψία, δεδομένου ότι η νόσος μπορεί να έχει ταχεία εξέλιξη.

Αντιμικροβιακή θεραπεία (αντιβιοτικά)

- Η αντιμικροβιακή θεραπεία είναι η βασική θεραπεία για την αντιμετώπιση της πνευμονιοκοκκικής πνευμονίας.
- Οι θεραπευτικές επιλογές περιλαμβάνουν συνήθως αντιβιοτικά όπως οι πενικιλίνες, οι κεφαλοσπορίνες ή η βανκομυκίνη, ανάλογα με τη σοβαρότητα της πνευμονίας και τον βαθμό ανθεκτικότητας του βακτηρίου στα αντιβιοτικά.

Πρόληψη

- Η πρόληψη της πνευμονιοκοκκικής πνευμονίας μέσω του εμβολιασμού είναι η πιο ενδεδειγμένη προσέγγιση για τον περιορισμό της επιβάρυνσης της πνευμονιοκοκκικής νόσου από τη θεραπεία.
- Τα εμβόλια του πνευμονιόκοκκου μπορούν να συμβάλλουν στην αποτροπή εκδήλωσης σημαντικού αριθμού περιστατικών πνευμονίας.

- Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) συνιστά τον εμβολιασμό των ενηλίκων για την πρόληψη της πνευμονιοκοκκικής νόσου, μεταξύ άλλων λοιμωδών νοσημάτων. Ο ΠΟΥ υποστηρίζει ότι η ανοσοποίηση είναι μία από τις πλέον επιτυχημένες και αποτελεσματικές από άποψη κόστους παρεμβάσεις στον τομέα της υγείας, καθώς αποτρέπει 2 έως 3 εκατομμύρια θανάτους ετησίως μεταξύ ανθρώπων όλων των ηλικιών.

Στην Ελλάδα το 13δύναμο συζευγμένο πνευμονιοκοκκικό εμβόλιο είναι ενταγμένο στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών για όλους τους ενήλικες άνω των 65 ετών (η ηλικία σαν παράγοντας κινδύνου) καθώς και για τις ευπαθείς ομάδες 18 έως 64 ετών.

Οι ευπαθείς ομάδες είναι οι: Χρόνια καρδιαγγειακά νοσήματα, Χρόνια μεταβολικά νοσήματα (όπως σακχαρώδης διαβήτης), Χρόνια αναπνευστικά νοσήματα (όπως ΧΑΠ, Άσθμα κτλ), Χρόνιοι καπνιστές και όλοι οι ανοσοκατεσταλμένοι και ανοσοεπαρκείς.

Το εμβόλιο συνταγογραφείται και παρέχεται δωρεάν σε όλους τους ασφαλισμένους που ανήκουν σε μια από τις παραπάνω ομάδες.

*[*Για τη βιβλιογραφική τεκμηρίωση πατήστε εδώ](#)*

Πηγή: onmed.gr